

Heilsan hjá føroyingum verður nú sett frammarlaga

Av tí at tað tykist vónleyst hjá EIA við sínum andstyggligu herferðum at sannføra fólk um, at grindadráp eigur at verða stöðgað, hevur sokallaði umhvørvisfelagsskapurin sæðlað nýggjan hest: Vit hava ikki gott av at eta ov nógv grind, tí so mong skaðilg evni eru í grindini. Tey viðganga treyðugt, at hesi skaðilgu evni eitt nú stava frá Bretum og teirra havdálking

Fyrirpartin í gjár bjóaði sokallaði umhvørvisverndarfelagsskapurin EIA til tíðindafund á Hotel Hafnia.

Uppmøtingin var so sum so. Umframt tíðindamann, myndamann og praktikant frá Sosialinum vóru bert Óli Breckmann og ein persónur av privatum áhuga kommir á tíðindafundin við Jennifer Lonsdale og Gillian Stacey, ið varð tikið upp á sjónband av manninum hjá Jennifer, Clive Lonsdale.

Tær báðar royndu fyrst at greiða frá sínum sjónarmiðum, og síðani varð høvið hjá tíðindamonnum báðum at spyrja.

Báðir royndu at fáa ymist burtur úr EIA-fólkunum, men ein serlig fragd og frøi var tað at hoyra Óla Breckmann á sínum góða og flótandi enska pilka sundur alt tað, ið tær báðar komu fram við – við júst teimum røttu orðunum og vendingunum, ið gjørdur, at roynda Jennifer fleiri ferðir misti pippið.

Føroyska fólkaheilsan

Sum nakað nýtt er EIA nú farið at hugsa so øgiligt um, hvussu stóran heilsuligan skaða føroyingar fáa av at eta grind oftari enn einar tvær ferðir um mánaðin.

– Verður hugsað um, at landsstýrið hevur frárátt, at fólk eta grind meira enn tað, so tykist fyrri okkum standa heilt greitt, at tit drepa nógv

meira grind, enn landsstýrið ynskir, segði Jennifer Lonsdale.

– Tað eru so mong skaðilg evni í grindini, so sum PCB, at tit heldur áttu at lat-ið verið við at etið hana.

Sostatt tykist vera greitt, at EIA í sínum stríði móti fyrst og fremst føroyingum og síðani grindadrápi, hevur sæðlað nýggjan hest, tí hin gamli nú er vorðin ov skirvisligur.

Hetta varð eisini víst á í grein í Sosialinum í gjár, har Hans Jacob Hermansen, formaður í Grindamannafelagnum, gjørdi vart við, at einastu ørindini hjá teimum trimum EIA-fólkunum í Føroyum á hesum sinni er at útvega sær nýtt tilfar, av tí at ta gamla nú er tugt og tanlað so mikið nógv, at EIA ikki longur fær tað í fjølmíðlarnar uttanlands.

Tær báðar vórðu eisini spurdar, hví tey einki gera við, at bretar í berum stutt-leika veiða hjørtur, rev, naru og grevling – eitt nú við at brúka hundar til at jægstra djórini, áðrenn tey verða dripin.

Hesum svaraðu tær heldur avvikjandi við at siga, at fleiri herferðir eisini vóru móti hesi veiðu, og at hon helst um eini tvey ella trí ár fór at verða bannað.

Tær báðar kundu ikki játta, at EIA fremur herferð móti bretskum matvørum,

av tí at hendan veiða fer fram sum reinur ítróttur.

Vita ikki hvussu nógv grind bretar drepa

Spurdar, um tær vistu, hvussu nógvan grindahval bretar drepa, søgdu tær seg ikki hava nøkur tøl fyrri tí. Heldur ikki kundu tær av-sanna, at bretar við síni ovur-stóru dálking av havinum allarhelst taka lívið av nógv meira hvali, enn føroyingar hava gjørt tey bestu grindarini.

Hví fara tit í bløðini runt um í heiminum við lygnum um, hvussu grindadrápið gongur fyrri seg, tá tit siga tykkum vita so væl, hvat fer fram. Tit hava júst fortalt í einum australskum blaði, at føroyingar fara langa leið út á hav eftir hvalinum, fyrri síðani at reka hann inn at landi og drepa hann?

– Eg havi ikki tosað við nakað australskt blað, og víst veit eg, hvussu grindadráp fer fram, so eg kann bert av-sanna, at eg havi tosað við australska blaðið, tú nevni, segði Jennifer Lonsdale.

– Slík tíðindi sum hasi eru ikki komin frá okkum.

Fyri tveimum árum síðani vórðu vísindaligar kanningar, ið gjørdar eru av bæði skotum, norðmonnum, íslendingum og føroyingum, góðkendar á fundi í Glas-

gow í altjóða hvalaveiðu-nevndini IWC. Hesar kanningar umfata teljingar av grindahalastovnunum, og vísa tøluni, at einir 800.000 grindahvalir eru í Norður-atlantsHAVI.

Hví góðtaka tit ikki so vorðnar kanningar, ið fullkomuliga gera greitt, at føroyingar ikki drepa so nógv av grindahvali, at talan er um nakra sum helst hótan móti stovnunum?

– Okkara fatan er, at hasar kanningar ikki eru eftirfarandi, so tí kunnu vit ikki brúka tær til nakað, segði Jennifer Lonsdale.

– Og harafturat kann tað væl vera, at samlaði stovnurin er nóg stórur, men at tit í Føroyum oyða tann partin av honum, ið er nærhendis Føroyum. Grindahvalirnir

svimja eisini í bretskum og írskum sjógvum, men har fáa teir frið og verða ikki dripin, sum tit gera tað her.

Hetta segði EIA-kvinnan uttan at koma inná, at tað tó allarhelst eru kanska júst bretar, ið drepa flestu hvalirnar við síni stóru dálking av havinum.

Tað tykist, sum um EIA-fólkini ikki eru serliga glað fyrri at fáa settar spurningar um, hví tey ikki syrgja fyrri at halda tað reint fyrri egnum durum, áðrenn lagt verður eftir einari so lítli tjóð sum Føroyum.

Ferð eftir ferð tørvaði teimum báðum kvinnunum tungtvigandi mótspæl, tá tær fingur spískar spurningar – serliga frá vælupplagda og væltosandi Óla Breckmann.

Eitt nú trupulleikin við dálkingini av havinum, ið av veruligum umhvøvis-

verndarfelagsskapum verður mett at vera tann størsta hótanin móti umhvørvinum kring allan heim, er nakað, EIA helst ikki vil tosa um – og als ikki við í Føroyum við føroyingar.

Ein øðrvísi fundur

Vanliga er ein tíðindafundur atlaður fjølmiðlunum, so teir har kunnu seta fram sínar spurningar, men hesaferð royndu EIA-fólkini at fáa tað øðrvísi, tí tey atlaðu at seta teimum upp-møttu á fundinum spurningar.

Tað gekk kanska ikki júst sum ætlað, men kortini visti tað seg, at tá fundurin eftir einum tíma var av, høvdu tey fingið meira at vita, enn tey vóru serliga fegin um.

Í hvussu er gjørdist ikki talan um nakan tíðindafund eftir teirra uppskrift.

hj.

Umframt blaðmannin á Sosialinum var eisini ein vælupp-lagdur og væltosandi Óli Breckmann við á tíðindafundinum hjá EIA fyrrpartin í gjár

Myndir: Kalmar

EIA fær beinleiðis hjálp úr Føroyum

Illgrunin um, at føroyingar stínga egna land slít í ryggin og veita sokallaðum umhvørvisverndarfelagsskapinum sum EIA góða hjálp at føra eina eindarleysa og ósakliga herferð móti føroyingum, av tí at vit drepa grind, er nú ikki bert ein illgruni.

Á tíðindafundi á Hotel Hafnia fyrrpartin í gjár váttaði Jennifer Lonsdale frá EIA, at tey fáa upplýsingar um grind og grindadráp úr Føroyum:

– Ja, vit hava samband við fólk í Føroyum, sum vit tosa við, váttaði hon upp á fyrispurning, um fólk í Føroyum geva EIA tær upplýsingar, ið felags-

skapurin hevur, sjálvt um eingin beinleiðis frá EIA er í Føroyum.

Sum dømi um hetta sokallaða hjálpssemi visti tað seg á tíðindafundinum, at EIA-fólkini høvdu fingið at vita, hvat føroysku fjølmiðlarnir høvdu sagt og skrivað um eitt nú grindadrápið í Miðvági í summ-ar.

Tað er heilt týðiligt, at hesin felagsskapurin hevur »njósningar« í Føroyum, tá hann ikki sjálvur beinleiðis er umboðaður í Føroyum.

Jennifer Lonsdale segði eisini, at tey á hesi ferðini høvdu tosað við fleiri føroyingar, ið søgdu seg ikki

skilja, hví landsstýrið ikki vil tosa við EIA-fólkini um grind og grindadráp, og greiddi hin EIA-kvinnan Gillian Stacey frá, at Kjartan Hoydal hevði lagt hornið á telefonina, tá tey royndu at koma á tal við hann, og Dorete Bloch Danielsen hevði eisini sagt við tey, at hon einki hevði at tosa við tey um.

– Fleiri av teimum fólkunum, vit hava havt samband við í Føroyum, hava játtað okkum stuðul í tí, vit gera, sigur Gillian Stacey.

– Hinvegin hava vit eisini møtt fólk, ið ikki júst hevur bjóðað okkum vælkomnum higar.

hj.